

Conferència del Molt honorable senyor Jordi Pujol al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya. Barcelona, 6 de maig de 2008

La gestió de l'aigua a Catalunya 1980-2003

Abans que res vull agrair la seva assistència a aquesta conferència donat que jo actualment no tinc gaire possibilitat d'intervenir eficaçment en problemes com aquest de l'aigua. És més, vull fer constar d'entrada que avui no porto cap més representació que la meva personal. Tot i així m'he decidit a fer aquesta conferència per algunes raons que els explicaré en el curs del meu parlament o que vostès endevinaran. I és que tot aquest tema de l'aigua a Catalunya, des de diversos punts de vista és un cas de llibre sobre maneres de fer política, sobre la solidaritat i el bé comú, sobre el que fa que un país vagi endavant o no, etc. I no hi fa res –potser millor- que per raons diverses no l'hagi pogut fer fins avui, quan ja hi ha presa una decisió i quan, fins i tot, els embassaments han recuperat un 3-4% del seu nivell.

A Catalunya –i més específicament a les conques interiors- hi ha un problema d'aigua. El tenim de fa molts anys, però la sequera d'enguany fa que molta gent se n'hagi adonat. Si ara plou amb una certa intensitat potser alguns dels qui ara en parlen se n'oblidaran. Però seguim tenint un problema d'aigua.

En el discurs que vaig pronunciar en el Parlament de Catalunya el 22 d'abril de 1980 –és a dir, amb motiu de la meva primera investidura com a President de la Generalitat- vaig dir: “calia establir un ordre de prioritats dels grans projectes d'infraestructura que hi ha a Catalunya”. Problemes, vaig dir, “d'una gravíssima urgència, sobretot el de l'aigua. Aquest tema de l'aigua pot esdevenir dramàtic”. I dies més tard vaig precisar on “el problema era especialment greu, és a dir, a les comarques de Lleida (no per manca d'aigua però sí per abastament) i sobretot a les comarques de Tarragona i al Garraf”. D'això, repeteixo, fa 28 anys. A primera vista pot semblar que aquests 28 anys donen la raó als qui davant de la gravetat de la situació actual diuen “que durant molts anys, no s'havia fet res”. El mateix President Montilla va recórrer a aquesta “excusa de mal pagador”, cosa que vaig lamentar. Crec convenient que se sàpiga què ha passat amb l'aigua durant les últimes dècades i, sobretot, que se sàpiga en quines condicions es va desenvolupar la política de l'aigua des de 1980. Fins i tot em permetré parlar d'alguns aspectes de la meva visió personal d'aquest tema. I en tot cas espero que s'acabi aquesta cançó de l'enfadós que consisteix en dir, molt sovint de manera falsa o distorsionada, que tot el que no va bé ara és culpa dels 23 anys de govern de CiU.

En qualsevol cas ja aleshores vaig assenyalar que les necessitats més immediates d'aigua es concentraven en algunes comarques de Lleida i de la

Catalunya central, en el Tarragonès, el Baix Camp, l'Alt Camp, la Conca de Barberà, el Baix Penedès i el Garraf. I tot seguit a l'àrea de Barcelona.

El problema de l'aigua tenia l'any 1980 diverses facetes (i parlaré només de problemes grossos, pel seu volum, per la seva repercussió econòmica o per la mala qualitat de vida que provocaven).

1. La falta de subministrament d'aigua de boca en molts municipis catalans. Això era així a diverses comarques de Lleida, des de la Noguera fins a la Segarra, passant per les Garrigues i l'Urgell. També, encara que pugui semblar estrany, a poblacions de l'Ebre. Necessitaven aigua de boca en primer lloc, però també per al desenvolupament ramader i industrial. En aquella etapa no es va contemplar l'aigua per a regadiu excepte algunes àrees petites de les comarques de l'Ebre. El tema dels regadius ens el vàrem plantejar cinc o sis anys més tard.

2. Construcció d'embassaments. Alguns de grans, com Rialb i la Llosa del Cavall, i d'altres menors com Cànoves, Margalef i el recreixement de Riudecanyes. El de Rialb, en principi, era per a regadiu (tot i que sempre vaig dir que en cas que no ho necessitessin per a regar podria ser una reserva per a Barcelona). El de la Llosa del Cavall més pensat per a reserva d'aigua per al Bages i l'Anoia, i també, arribat el cas, per l'àrea de Barcelona. El de Rialb l'havia de fer i el va fer l'Administració Central, però només el Govern de la Generalitat el va reclamar sempre. El PSC s'hi va estar oposant durant anys, aquí i a Madrid. I és que fer Rialb tenia un cost polític i popular considerable. Però finalment el Ministre Borrell, també del PSC, va decidir tirar al dret i el va fer. Però sempre nosaltres donant la cara sobre el terreny.

3. Negociar el pacte de Santa Anna amb el Ministeri d'aleshores, dirigit per Borrell, i la Diputació General d'Aragó. Això ens va permetre fer el regadiu Algerri-Balaguer.

4. Iniciar, pels volts de 1985, una política de regadius a partir de Rialb (Segarra-Garrigues; també, Canal d'Urgell), Santa Anna (Algerri-Balaguer, ja esmentat) i també per goteig en diverses comarques de Catalunya, des de la zona de l'Ebre fins a, sobretot, les Garrigues.

5. Vàrem llençar dues campanyes d'estalvi, una d'energia i l'altra d'aigua. Dirigides a la indústria. La d'energia va tenir èxit. La de l'aigua, no. Per una raó: l'aigua era molt barata. Val a dir, però, que el malbaratament principal es produïa a l'agricultura, i aquest en bona part encara dura. Però a part d'això hi havia també que mai havia estat plantejat a Catalunya –ni a Espanya– el tema del cost i de la fiscalitat de l'aigua.

Això –el cost i el preu de l'aigua, i l'estalvi- condueix al tema del “cànon de l'aigua” i, sobretot, del “rebut de l'aigua”. Catalunya va ser el primer territori espanyol on es va forçar que el pagament de l'aigua es generalitzés i que es pagués a un preu raonable. Va ser una decisió políticament molt arriscada i de desgast. Molts de vostès recordaran l'anomenada “guerra de l'aigua”, amb molta agitació i que va durar molt de temps. I amb suport declarat o camuflat de molts sectors polítics i socials. Per cert que això representa un ingrés important per la Generalitat, d'uns 325 milions d'euros l'any, i que per llei només es poden gastar en obres relacionades amb l'aigua. I també va ser un incentiu per l'estalvi d'aigua. Important per la gent i per la indústria que com abans he dit n'estalviava poca.

6. Totes aquestes actuacions no milloraven substancialment la situació ni de les comarques tarragonines –en situació ja d'extrema necessitat- ni de l'àrea de Barcelona, malgrat l'aportació del Ter, que per altra banda tard o d'hora haurà de limitar-se a causa de les creixents necessitats de les comarques gironines. Necessitats sobretot de caràcter agrícola i turístic. La situació de les comarques tarragonines era crítica, i la de Barcelona podia ser-ho en un futur no llunyà

Però abans d'entrar a parlar del que el Govern de la Generalitat va fer o va intentar fer en aquets dos territoris crec convenient intercalar un comentari més conceptual que pot ajudar a comprendre millor la nostra política sobretot en tot el referent a interconnexions i transvasaments.

Personalment em vaig interessar de jove pels treballs de Victoriano Muñoz Oms que al 1935 va elaborar (per cert, per encàrrec de la Generalitat) l'anomenat “Pla General d'Obres Públiques de Catalunya”. Sortia de la base que un bon desenvolupament de Catalunya requeria un desenvolupament en xarxa (Catalunya en xarxa) que permetés la interconnexió en tot el territori català de subministrament de tres elements bàsics per al desenvolupament: transport (sobretot carreteres), energia i aigua.

El tema dóna per un comentari molt llarg, però donada la finalitat d'aquesta conferència tornem al tema de l'aigua.

Una primera aplicació de les idees de Victoriano Muñoz pot considerar-se que va ser el transvasament del Ter al Llobregat. Que ha tingut efectes molt benèfics, però que ara requereix algunes correccions, possibles només si l'àrea de Barcelona rep més aigua d'altres orígens. Altrament es perjudicaran algunes comarques de Girona.

Aquesta idea de Catalunya en xarxa jo sempre l'he defensada, però amb un afegit molt important que en Victoriano Muñoz no tenia tan en compte, que és la lluita contra els desequilibris territorials. Sense això la Catalunya en xarxa

podria accelerar la tendència cap al desequilibri econòmic, demogràfic i de qualitat de vida. Per això el meu discurs sobre això –de fet del Govern de CiU- sempre va ser que la lluita contra el desequilibri requeria bones comunicacions, arreu del territori, i també a tot arreu bons serveis (de fet l'Estat del Benestar) i capacitat de crear riquesa. Podríem dir que havia de ser un sistema de doble direcció.

7. D'acord amb aquest criteri el Govern de la Generalitat va pensar sempre que a partir de l'embassament de la Llosa del Cavall s'havia de portar aigua al Bages i a l'Anoia. En tot cas la Generalitat va fer el projecte per a dur-ho a terme. Després, això va quedar en suspens. Però s'haurà de fer. Pensen, per exemple, que l'Anoia té un riu petit, i en canvi té indústries molt consumidoras d'aigua (i en principi molt contaminants).

El que sí vàrem poder fer –amb més retard del que calia per entrebancs polítics i locals difícils d'entendre- fou portar aigua de ATLL a la comarca de l'Anoia. I també a les de l'Alt Penedès i Garraf fins a Cubelles. I és bo fixar-se en aquesta dada del subministrament d'aigua del Ter a Cubelles, perquè després caldrà comentar-la.

8. Una altra aportació important a la política de l'aigua fou la construcció de pels volts de 300 depuradores. Dues d'elles de gran capacitat (aquestes amb un finançament del 85% del Govern central i del 15% de la Generalitat), concretament la del Prat i la del Besòs. Amb un primer objectiu de sanejament, però que ha permès reutilitzar aigua per a usos industrials i agrícoles, i cada cop més també humà. Ja m'he referit abans al projecte que teníem, i que sembla que ara es realitzarà, de reutilització per a ús domèstic de la depuradora del Prat.

9. Vàrem iniciar la construcció de dessaladores. Personalment sempre hi he cregut, potser perquè fa molts anys que m'he interessat pel problema de l'aigua a Israel, que en això va ser molt capdavanter. En principi en teníem previstes tres: una a la desembocadura del Tordera, una altra a la desembocadura del Llobregat i una altra a prop de Tarragona. Vàrem poder fer la primera i el 2003 vàrem deixar planejada i a punt la del Prat. I preparant l'ampliació de la del Tordera. La de Tarragona el govern actual ha decidit traslladar-la a Cunit.

Un comentari vull fer sobre això. A Catalunya resulta massa difícil fer qualsevol cosa. Trobar el terreny i aconseguir l'autorització municipal per a fer una dessaladora costa Déu i ajut. I els ajuntaments posen més dificultats del compte i volen treure més contrapartides de les que serien lògiques. I això s'agreuja si hi introdueixen propòsits de desgast polític del govern de la Generalitat. Ara que el govern de la Generalitat governa a molts Ajuntaments importants hauria de plantejar-se aquest tema.

10. Afegim finalment portades d'aigua a dues zones de gran pes demogràfic i econòmic, amb molta manca d'aigua, com són el Maresme i la Costa Brava central. Que per cert ara torna a estar preocupada degut als problemes de la conca del Ter.

11. Però la iniciativa més important va ser l'anomenat ministransvasament de l'Ebre a les comarques de Tarragona. De fet no tant "mini" perquè és de 125hm^3 a l'any (que equivalen a $4\text{m}^3/\text{sec}$).

Ja he dit que en qüestió d'aigua una urgència molt principal la teníem a totes les comarques de la província de Tarragona (excloses les de l'Ebre). És a dir, Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà i Priorat. No cal que m'aturi a explicar-los la importància demogràfica i econòmica de tot aquest territori. Per a què s'entengui la gravetat del problema els diré que a Reus a l'estiu hi havia setmanes que les cases només tenien aigua tres hores al dia, i ni això els pisos alts. I que a Tarragona l'aigua de l'aixeta era salada. O sia que la gravetat i la urgència del tema eren grans.

Per això la Generalitat i el Grup Parlamentari de CiU en el Congrés, va plantejar el tema al Govern de Madrid com una de les primeres prioritats nostres. I he de dir que en tot això hi va jugar un paper molt principal i eficaç l'Antoni Faura, tortosí i diputat d'UCD.

Es tractava de comprar als regants aigua sobrant de les seves concessions que ja circulés pels canals (de la dreta i de l'esquerra del riu). A part de pagar un preu per aquesta aigua es pagaria un plus destinat a millorar infraestructures de rec, i especialment a recobrir els canals, i així evitar moltes pèrdues d'aigua (i això també beneficiaria els regants). Apart d'algunes altres millores puntuals a les comarques de l'Ebre. Això es va plantejar l'any 1981, però l'aigua va arribar a Tarragona i Reus a finals dels anys 80, i a Cunit uns anys més tard. La quantitat d'aigua cedida podia arribar fins als 125hm^3 . Realment no se'n sol gastar més de 70-80. Això ha estat un gran èxit. Per al desenvolupament industrial i turístic de tot el territori afectat i per la seva qualitat de vida.

Després hauré de tornar a parlar d'aquest transvasament des d'un altre angle. Però ara vull subratllar que aquest transvasament a les comarques de Tarragona ha modificat totalment les perspectives d'aquest territori. Ha resolt el problema greu d'aigua per a us domèstic, ha millorat la seva qualitat de vida, ha evitat l'estancament de la petroquímica i, en general de la indústria, ha fet possible tot el complex de Port Aventura i tot el desenvolupament turístic de la zona. I encara es va poder portar aigua en vaixells a Mallorca durant tres anys de gran sequera a la illa.

El Garraf no es va poder beneficiar d'aquest transvasament malgrat que per lògica s'hauria d'haver portat aigua fins a Sitges. No es va poder fer per raons polítiques i de recel envers Barcelona, que de totes totes volien evitar que el

CAT (Consorti d'Aigües de Tarragona) pogués connectar amb el sistema ATLL.

El problema del Garraf (i de passada de l'Alt Penedès) anys més tard també es va resoldre. Però es va resoldre –val la pena calibrar el cost que tenen certes actituds demagògiques i poc racionals- a base d'una conducció d'Abrera fins a Cubelles. És a dir, en comptes d'una canonada de molt pocs quilòmetres de Cunit a Cubelles se'n va haver de fer una de 60 quilòmetres que va costar 10.000 milions de pessetes, a pagar a mitges entre la Generalitat i els municipis afectats, que, però, varen rebre aquests diners de la Unió Europea. Una aportació que ara no tindrem.

Per acabar aquest capítol i fer-se càrrec de la tensió que es va produir els diré que en el conveni amb els regants la Generalitat va haver d'admetre que a partir del Vendrell la canonada s'anés estrenyent fins arribar a Cunit amb un diàmetre molt petit, a fi de fer impossible que algun dia pogués servir per a portar aigua a la província de Barcelona.

Amb això de moment s'havien solucionat, més bé o més malament, els problemes més greus i urgents. Però seguia havent-hi un problema d'aigua. Una prova entre moltes altres –però molt significativa- és que amb data de 25 de juliol de 2.000 la Comissió de Recursos Hídrics de la Generalitat va emetre un informe –signat pels representants de Ciu, PSC i PP- que textualment parla d'un “dèficit hídric (a Catalunya) estimat de l'ordre de 300-350 hm³ com a conseqüència del balanç negatiu de les seves conques internes”. I deia que això feia palesa “la necessitat d'una aportació externa”. I que per tant calia estudiar la possibilitat d'un transvasament i d'interconnectar xarxes.

Aquest informe es va fer a fi que fos tingut en compte a l'hora que es preparava el PHN. Però hi ha més documents d'aquest tipus. Per exemple, l'acta d'una Junta del Consorci ATAC en la qual els representants de la ciutat de Barcelona i dels Ajuntaments metropolitans –demanava aportacions d'aigua a les conques internes. És a dir, transvasaments-.

Per altra banda jo tenia prou coneixement de la situació al País Valencià i a Múrcia per a saber que el tema de l'aigua sortiria amb força. Des de Catalunya havíem intentat –sense gaire èxit- tenir bona relació amb el País Valencià i a més propugnàvem el desenvolupament del que en dèiem la Mediterrània nordoccidental, des de sota Gènova fins a Múrcia i Almeria. El President Maragall ha expressat també idees semblants. I anant més enrere per a què vegin l'origen remot que de vegades tenen projectes o decisions que hi ha gent que creu que són improvisats, em referiré a la influència que en mi va tenir un geògraf francès, el Professor Defontaines, que havia estat director de l'Institut Francès de Barcelona durant els anys 40 i 50. Deia que l'àrea geogràfica amb

més potencial de tot Espanya era el que ell anomenava la façana mediterrània, és a dir, Catalunya, València i Múrcia. Tot això molt connectat amb Europa. Naturalment això responia a una idea no radial d'Espanya.

Podria dir-se que el Govern del PP també va jugar la carta de València i Múrcia, però vinculats amb Madrid i desvinculats de Catalunya i d'Europa. Significava un arraconament de Catalunya. La prova és la decisió absurda d'interrompre el TGV entre Castelló i Tarragona.

Tot això té una profunditat i una complexitat en les quals ara no puc entrar. Però el cas és que personalment vaig témer que el Govern del PP mirés de solucionar el problema de l'aigua a València i Múrcia i deixar de banda Catalunya amb l'excusa que ja teníem el minitransvasament.

Per altra banda i a part d'aquesta malfiança amb el Govern Central, havíem tingut molts problemes amb les comarques de l'Ebre amb motiu del minitransvasament. Per això vaig plantejar la possibilitat del Roine. Per això, perquè anys abans ja se n'havia parlat i perquè la gent de la companyia BRL (i també el Govern Regional del Llenguadoc-Roselló) ens en varen venir a parlar. Sóc molt conscient que no és un projecte fàcil, però objectivament i tècnicament tampoc tan difícil. L'aigua del Roine arriba a Montpeller, i es preveu que aviat es farà arribar a Narbona. És a dir, a una distància no molt més gran, de Narbona a Susqueda, que la de l'Ebre a Abrera. Però ja aleshores el President Aznar la va rebutjar dient que no podíem dependre d'una aigua francesa. Podem dependre de l'energia francesa, i defensar la MAT, però no d'aigua francesa. A l'època de la Unió Europea no podem anar a buscar aigua a França. Això és ridícul, i de fet va ser objecte de moltes ironies i de molts acudits, àdhuc dels antitransvasistes. Se'l va ridiculitzar. Per això em sap greu que ara el President de la Generalitat hagi repetit el mateix argument. Sobretot quan és tan evident que el que és realment difícil és que el Govern espanyol, ara del PSOE, la Diputació General d'Aragó i els regants de l'Aragó s'avinguin a cedir-nos ni una gota, diuen, de l'Ebre. O dels rius que transcorren per territori català, però que pertanyen a la conca de l'Ebre. I tinguin present que pel Pacte de l'Aigua de l'Aragó aquesta CCAA es reserva 3.600 hm³/any, és a dir, 30 vegades el minitransvasament de Tarragona.

Per tot això, quan el Govern Aznar va presentar el PHN, tot i unes reserves que ara explicaré, el Govern de la Generalitat va acceptar d'estudiar-lo i, arribat el cas i en determinades condicions, donar-li suport. En un moment d'accentuació del projecte radial d'Espanya i d'arraconament de Catalunya el meu temor – perdonin que parli en termes personals- era que un bon dia es decidís un transvasament cap el sud amb oblit de Catalunya (i amb l'excusa, com ja he dit, que teníem el minitransvasament).

El PHN tenia un defecte. Era excessiu. Val a dir que molt més modest del que el PSOE havia plantejat a l'època del Ministre Borrell, que proposava un

transvasament de 1800hm³. Però era excessiu. Per això la Generalitat va proposar que els 1050hm³ a transvasar es reduïssin a 600, i que a Catalunya en comptes de 190 en vinguessin 100. Crèiem que ho podíem aconseguir perquè havíem obtingut un avantatge molt importat en la nostra negociació amb el govern central, i era que la Generalitat tingués la clau decisòria en el CPIDE (Consorti de Protecció Integral del Delta de l'Ebre), és a dir, l'organisme que havia de controlar l'aplicació del PHN.

Apart d'això el PHN preveia inversions molt importants en infraestructures a Múrcia, al País Valencià i a Catalunya (per exemple, en el cas de Catalunya, el finançament de dessaladores). I algunes d'específicament positives per a les Terres de l'Ebre.

La història ja és coneguda: les protestes, l'oposició política, la frase del President Maragall "ni una gota d'aigua per València", el compromís de l'Aigua signat pel tripartit, l'anulació del Pla per part del nou Govern espanyol, etc. I el desgast polític i electoral patit per CiU. D'aquest desgast jo me'n faig responsable. Que el PHN reposi en pau.

Potser ara plourà. I per altra banda ens vindrà aigua a través d'això que no sé com se n'ha de dir, si minitransvasament, o captació hídrica reversible i puntual. O si procedent de l'Ebre o de Tarragona. Com si tot plegat no fos el mateix. Però espero que s'haurà entès ben clar que no podem seguir tractant aquest tema amb la frivolitat que s'ha fet.

Perquè ho paguem molt car. Molt car amb l'aigua, però molt car en tot. Ahir m'ho deia per telèfon un alt funcionari de l'Estat, de l'Administració Central a Madrid. No parlàvem de l'aigua, parlàvem del finançament. "El mal", em deia, "és que això del finançament els arriba en un moment baix de prestigi i de força aquí a Madrid. El tema de l'aigua, per exemple, ha acabat de perjudicar la seva imatge". I així és. Repassin la seqüència.

S'amaga que es prepara un transvasament del Segre (o captació d'aigua, com vulguin). Es denuncia en campanya electoral, i es nega. Ho puc entendre. Un cop passades les eleccions es torna a demanar en el Parlament. El Conseller no ho admet. Això ja és més greu. I el Conseller i el Govern cauen en un joc de paraules, contradiccions i enganys constants. S'actua fins i tot amb fatxenderia dient que es portarà aigua del Segre peti qui peti. Es parla en to d'ultimatum. Tot i ser del tot evident que la Generalitat competencialment no ho pot fer. Finalment s'ha d'anar a suplicar a Madrid que ens resolguin el tema. Al començament encara posant condicions (que si la reversibilitat, que si el desmuntatge de la canonada un cop superada la crisi, ...), que l'endemà ens hem d'empassar. I al final la imatge és d'impotència, d'acceptar el que et donen i gràcies. El mal més gros de tot això no és l'aigua del mes d'octubre, que ni

que sigui amb vaixells poca o molta en tindrem. El mal és que els catalans poden arribar a creure que la Generalitat serveix per ben poca cosa. Que quan volem que ens resolguin un problema més val anar directament a Madrid.

Això va més enllà de l'aigua. I és molt més greu. I si no fem res seguirem tenint problemes. No d'aigua, de tot.

I si jo avui parlo com els parlo, és a dir, amb un punt de vehemència, és perquè pel meu catalanisme i per la meva experiència personal –de President- em dol molt, i ho considero molt perjudicial, que el nostre govern i tots plegats acabem fent el ridícul. I ja deia el President Tarradellas que a la vida et pot passar de tot, també perdre. El que no s'ha de fer és el ridícul.

El cas és que el problema ha persistit. I això que la ciutat de Barcelona –i això s'ha d'explicar a la resta de Catalunya- és una de les dues o tres ciutats europees que menys aigua gasta (i a això hi deu haver contribuït des del cànon de l'aigua fins a la nova cultura de l'aigua, molt predicada pels sectors ecologistes).

Però per acabar deixin-me dir una cosa que els pot sorprendre: el problema de l'aigua no és el problema de l'aigua. El problema és la manera que tenim de fer política i en general l'acció pública. Sobre l'aigua i una mica sobre tot. De fa temps. Però que s'ha anat agreujant. Una manera de fer que fa molt difícil trobar solució als greus problemes: aigua, energia, infraestructures, ...

Personalment crec que potser el problema de l'aigua podria no ser tan dramàtic com de vegades el veiem. No ho seria, evidentment, si un dia portéssim aigua del Roine, és a dir, del que de molt és la més gran reserva d'aigua de tot Europa, que són els Alps. No considero vàlids els arguments que exclouen aquesta possibilitat, però a efectes del meu discurs d'avui en prescindeixo. No ho seria tampoc si de l'Ebre ens arribessin 200hm³ any. Que no seria cap disbarat, diguin el que diguin molts ecologistes, les plataformes de l'Ebre, la Diputació General d'Aragó i alguns científics (sobretot si en parlen en públic). Però també en prescindeixo. I tot i així crec que amb seny i seriositat –que és el que ens manca actualment, la seriositat- potser podríem resoldre el problema. I acceptant ja, amb resignació, que això de la solidaritat és un “enganyabobos”. I que com deia aquell alt personatge “la solidaridad sólo hay que practicarla com los bienes ajenos”.

Mirem si això es pogués solucionar a base d'un mix. I repeteixo, a base de seriositat.

Imaginem un mix com el següent:

1. Dessaladores. En teoria només amb dessaladores es podria resoldre el problema. Però no anem tan enllà, fem-ne només unes quantes. I al mateix temps agafem el compromís de produir l'energia que gastarem. Tinguin present que la planta del Prat consumirà l'energia que gasta una ciutat de 250.000 habitants.
2. Utilització a fons per aigua potable de les grans depuradores del país tema que ja he tractat abans.
3. Millor utilització dels pous, tot i que crec que això significa una aportació molt modesta.
4. Acord amb el sector agrícola per a fer una política d'estalvi d'aigua. Crec que aquí sí que hi ha marge. I en el punt on han arribat les coses, i amb un plantejament que els pogués ser favorable, probablement el món pagès i rural s'hi avindria.
5. Consolidar la interconnexió de l'ATLL amb la CAT. Sembla que finalment això es fa, i que s'ha acabat la bogeria de voler desmuntar part de la canonada. És probable que almenys durant uns quants anys les comarques tarragonines tindran durant bona part de l'any un excedent. Modest, però estem parlant d'un mix en el qual també hi caben les engrunes.

Ara bé, quin és avui el problema d'aquest mix? És la manca de seriositat, la incongruència i la demagògia que dominen la política catalana (i bona part de la societat).

Ho explico amb un exemple. És segur que quatre o cinc dessaladores podrien resoldre en gran part el problema. Però això ja he dit que ens obliga a produir o importar molta energia. I fins avui l'experiència ens diu que tant les centrals de cicle combinat com els parcs eòlics com les línies de transport d'energia (d'alta o no tan alta tensió, és a dir, des de la MAT a les Gavarres) topen amb molta oposició amb una base social amb capacitat de pressió i sustentada durant molts anys pels partits del tripartit, i ara mateix per bona part del Govern. I així no podem fer filigranes. Israel, per exemple, és la demostració que a base d'un riu escanyolit, de pous bíblics, de depuradores, de reg ben regulat, i sobretot de seriositat resolen el seu problema de l'aigua.

El problema de l'aigua a Catalunya no és només d'aigua. És de manera de fer.